

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2009-05-08

Ärendebeteckning
551-186-2009

Delgivningskvitto

Arkivbeteckning
TDS 80:244

1(9)

Ari Forsmark
Växtholm 10
905 95 UMEÅ

Tillstånd till ny matjordstäkt inom fastigheten Bodbyn 1:17 i Umeå kommun (4 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (1998:808) Ari Forsmark (sökanden), personnr 530427-8558 tillstånd att **t o m den 31 juli 2014** bedriva täkt av matjord inom fastigheten Bodbyn 1:17 i Umeå kommun

Tillståndet gäller för uttag av högst **4 500 m³ (4 500 ton) matjord**. Verksamhets- och brytningsområdets areal är sammanlagt ca 27 000 m² och har markerats med heldragen röd linje på bilagd karta.

Länsstyrelsen fastställer, enligt 4 kap. 2 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken, den årliga avgiften till **910 kr** (70 % av 1 300 kronor) beräknad utifrån den tillståndsgivna mängden.

Länsstyrelsen förutsätter att verksamheten inte innebär intrång i enskild eller allmän rätt.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen daterad 2008-12-29, med kompletteringar daterade 2009-01-27, och som fogats till ansökan, uppfyller kraven i 6 kap miljöbalken.

Tillståndet får inte tas i anspråk förrän det vunnit laga kraft.

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av nedan föreskrivna villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden uppgett och åtagit sig enligt ansökan.
2. Personal som arbetar inom täktområdet ska vara väl informerad om betydelsen av innehållet i täkttillståndet. En omgång av tillståndet, inklu-

sive bilagor, ska finnas tillgänglig vid tåkten och förvaras av platsansvarig.

3. Gränsen för verksamhetsområdet ska när tillståndet tas i bruk och fram till dess att tåkten är avslutad och godkänd vara utmärkt i terrängen på väl synligt sätt med träpålar målade i signalfärg.
4. Verksamhet får endast bedrivas helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten medge annan förläggning av arbetstiden.

Under brytning och utlastning

5. Buller från verksamheten får vid närmaste bostadshus inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå än följande värden:

- 50 dBA dagtid (kl. 07-18) helgfri måndag-fredag
- 45 dBA, kvällstid (kl. 18-22) helgfri måndag-fredag

Ekvivalentvärdena får inte överskridas under någon enskild timme och ska kontrolleras efter klagomål genom mätning och beräkning vid barmarksförhållanden och om verksamheten förändras på ett sådant sätt som kan medföra ökade bullernivåer. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå dBA ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer, för närvarande angivna i publikationen 1978:5 "Extern industribuller".

6. En skyddszon på minst 10 meter ska lämnas mot Täfteån för att undvika grumling av ån. Verksamhet får inte bedrivas inom skyddszonen. Om behov uppstår ska befintliga diken rensas upp, utan att grumling uppstår i ån.
7. Brytningsdjupet får inte överskrida 0,20 m.
8. För att minimera damning ska upplag placeras och utformas för bästa möjliga skydd mot vindexponering. Transportvägar och upplagsplaner ska vid behov dammbindas genom bevattning.
9. På arbetsplatsen ska hållas god ordning. Försliten materiel och dylikt ska omhändertas.
10. På arbetsplatsen ska finnas saneringsutrustning, Absol eller annat absorptionsmedel med motsvarande funktion, för beredskap i händelse av läckage av bränsle och olja från fordon, motorer och hydraulslangar.
11. Petroleumprodukter, oljor, drivmedel och andra kemiska produkter får inte förvaras eller hanteras inom täktområdet.

12. Spill av olja, oljehaltigt avfall och liknande från arbetsmaskiner ska samlas upp. Det betraktas som farligt avfall och ska förvaras väl skyddat, transporteras av godkänd transportör och slutligt omhändertas av godkänd omhändertagare. Mängden farligt avfall och transportör ska journalföras.
13. Inträffar haveri eller driftstörningar som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön ska verksamheten omedelbart avbrytas och kommunens räddningstjänst samt tillsynsmyndigheten kontaktas.

Efter brytning och utlastning

14. Vid efterbehandlingen ska området avjämnas för att undvika att bestående vattensamlingar och försumpning uppkommer. Vid utfyllnader och utjämning av tåkten ska rena jordmassor användas. Arbetsmaskiner, uppgrävda dräneringsrör, trummor, skrot, m.m. ska avlägsnas från området. Efterbehandlingen ska slutföras inom tillståndstiden.
15. Verksamhetsområdet ska skogsplanteras. Detta bör ske i samråd med Skogsstyrelsens konsulent på berört distrikt.
16. När verksamheten avslutats och efterbehandling utförts enligt villkor ska anmälan omedelbart ske till tillsynsmyndigheten för slutbesiktning.
17. Eventuella upplag av redan utbrutet och bearbetat material ska hanteras på det sätt tillsynsmyndigheten bestämmer.

Vissa allmänna skyldigheter anges i bilaga.

Om verksamheten avslutas innan tillståndstidens utgång ska anmälan om detta göras till Länsstyrelsen.

Om sökanden vill överlåta tillståndet till någon annan ska detta rapporteras skriftligen till Länsstyrelsen. Sökanden är ansvarig för täktverksamheten tills Länsstyrelsen har godkänt övertagandet.

Med stöd av 22 kap 25 § miljöbalken överlåter Länsstyrelsen åt tillsynsmyndigheten att meddela annan förläggning av arbetstiden (villkor 4) och fastställa de villkor som kan behövas vid hantering av upplag efter avslutad täkt (villkor 17).

En av Länsstyrelsen godkänd säkerhet på 20 000 kronor har ställts för att i detta beslut meddelade villkor ska uppfyllas. Länsstyrelsen kan ompröva den ställda säkerheten, om den anses otillräcklig.

Motivering

Samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken bedöms ha skett på ett godtagbart sätt.

Länsstyrelsen har prövat ansökan utifrån förutsättningen att den avser ny täktverksamhet av matjord. Den aktuella ytan av åkermark ligger inom ett område som inte längre nyttjas för lantbrukets behov i trakten, har inte brukats under senare tid och har i huvudsak förlorat sina natur- och kulturvärden.

För att hindra att grumlande jordpartiklar rinner ut i Täfteån anser Länsstyrelsen att en skyddszon ska upprättas.

Med hänsyn till sökandens uppgifter om avstånd till bebyggelse bör verksamheten i normalfallet endast få pågå under dagtid, helgfri måndag – fredag. Verksamheten bör med tanke på omfattningen kunna planeras så att inga uttag eller transporter sker under helger.

Miljööverdomstolen har nyligen funnit att användningen av begreppen riktvärde och gränsvärde bör utmönstras i villkor som innehåller begränsningsvärden och att dessa villkor i stället bör preciseras genom att kontrollen av dem fastställs. Villkor 5 avseende buller är utformat enligt detta.

Med rena jord- och schaktmassor i villkor 14 avses, enligt Länsstyrelsen, massor som klarar kriterierna för "känslig markanvändning" enligt Naturvårdsverkets generella riktvärden för förorenad mark.

Övriga villkor är att betrakta som normala för en matjordstäkt av denna typ.

Länsstyrelsen finner det lämpligt att delegera till tillsynsmyndigheten att besluta om annan förläggning av arbetstiden. Nya bestämmelser om upplag av utbrutet och bearbetat material motiverar en delegation i denna fråga till tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis, med hänsyn till föreskrivna villkor, att hinder inte föreligger för uttag och transport av matjord. Bedömningen har gjorts utifrån miljöbalkens mål i 1 kap, de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap, de grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap, och den särskilda behovsprövningen 9 kap. 6 a § i miljöbalken. Lokalisering och omfattning är godtagbar. Ansökan ska därför bifallas med ovan föreskrivna begränsningar.

Ansökan

Sökanden, som också är markägare, inkom 2009-01-08 med ansökan om täkttillstånd till Länsstyrelsen. Verksamheten avser matjordsuttag under 5 år framåt inom fastigheten Bodbyn 1:17 i Umeå kommun. En första produktion planeras till juni 2009.

Täkten är belägen ca 18 km nordost om Umeå. Marken har inte varit brukad på ett antal år. Närmaste bebyggelse är en byastuga ca 100 meter från närmaste åkerhörn. Bortanför byastugan finns ett fritidshus 138 meter från täktområdet. Närmaste permanenta bebyggelse ligger ca 500 meter från täkten. Längs transportvägen finns ingen bebyggelse.

Verksamhetsbeskrivning

Sökanden yrkar om att totalt få ta ut 4 500 ton (4 500 m³) på ett område med en area om 2,7 hektar. Brytningsdjupet blir ca 20 cm. Sökanden bedömer att normalt kommer ca 2 000 ton att tas ut årligen och maximalt 2 500 ton. I komplettering har angetts att om Bilfrakt blir exploatör kan hela mängden tas ut under ett år, annars är en trolig fördelning ca 20 % av mängder per år under 5 år.

Arbetsmomenten blir fräsning, ihopschaktning, upplagshantering, lastning, in- och uttransporter samt efterbehandling med skogsplantering. Sorteringsverk kommer inte att ställas upp inom täktområdet. Losshållning av matjorden sker under höst/vinter. Transporter kommer också att ske då, om Bilfrakt blir exploatör. I annat fall kommer uttransporter troligen att ske under sommaren. Verksamheten kommer i huvudsak att bedrivas vardagar, kl. 07-18, men det kan förekomma arbeten under kvällstid till kl. 22.00 och även visst helgarbete. Samtliga transporter kommer att ske utan att passera bebyggelse. Vid ett normalår kommer ca 145 stycken in- och uttransporter att ske. Transporter kommer att ske via Åkerbäcksvägen för anslutning till allmän väg. Återställning av området kommer att ske successivt allt eftersom brytning är avslutad. Beskogning kommer att ske genom plantering av gran. Anslutning mot befintliga diken utformas så att ingen försumpning uppstår inom området.

Syfte

Området utgörs av åkermark som legat i träda under lång tid och anses ej komma användas för jordbruk i framtiden. För att videt inte ska ta över helt vill sökanden att efter uttag av matjorden plantera området med gran.

Samråd

Samråd har hållits med ägare till de angränsande fastigheterna Bodbyn 1:4, Bodbyn 1:46, Bodbyn 1:47, Nybyn 2:2 och en representant för Bodbyns byaförening. Ingen av dessa har haft några negativa synpunkter på planerad täkt och efterföljande plantering.

Miljökonsekvensbeskrivning

Av sökandens beskrivning av miljökonsekvenserna framgår i huvudsak följande:

Markanvändning

Området utgörs av åkermark som inte brukats på länge. Området ligger mellan en kläpp och Täfteån. I dikeskanterna som omgärdar åkern har det vuxit upp björk, vide och lite gran och tall som är i storleksordningen 4 meter höga vilket förhindrar insyn till åkern.

Täktverksamheten bedöms inte inverka menligt på rennäringen då inga renar brukar uppehålla sig inom det planerade täktområdet eller på åkrarna i anslutning till detta, troligen beroende på att det är flera år gammalt gräs som inte är så attraktivt att äta. Täckens ringa utbredning anses ej inverka på betestillgången för rennäringen. Dessutom har Ubmeje Tjeälddie sameby meddelat att de inte har någon erinran mot planerad verksamhet, vilket kan vidimeras genom telefonsamtal med ordförande Olle Larsson.

Området anses ej som attraktivt för det rörliga friluftslivet. Täkten ligger inte inom något planlagt område och innehåller ingen bebyggelse, anläggning, ledning eller dyligt. Inga kända skyddsvärda natur- eller kulturmiljövärden finns inom eller i direkt anslutning till täkten. Ej heller kommer några riksintresseområden att påverkas. Det finns ett elljusspår i närheten.

Buller och damning

Den planerade verksamheten anses inte nämnvärt påverka närmiljön. Ingreppen är relativt begränsade i utbredning och verksamheten kommer att pågå under kortare produktionsperioder varför de mest påtagliga miljöstörningarna, buller och damning bedöms som ringa. Bullerstörningarna kommer inte att vålla några stora bekymmer eftersom det inte förekommer sortering i täkten. Dessutom finns en skogsridå mellan täkt och bebyggelse som minskar risken ytterligare, liksom två igenväxta diken med 3-5 m hög björk och vide som även tar upp damm. Inom området kommer endast begränsade upplag av material att finnas mellan produktionsperioderna. Inga kemikalier eller petroleumprodukter kommer att förvaras inom området.

Påverkan på vatten och mark

Det finns ingen vattentäkt i närheten av täktområdet. Täfteån rinner i nära anslutning till täkten, på 10-20 meters avstånd beroende på släntlutning. Mitt i området finns en mindre dikesanvisning som mynnar ut i ån. Marken mot ån är relativt plan förutom den sista biten. Sökanden planerar att lämna en kantzon med bredd varierande på hur slänten ner till ån ser ut. Kantzonen ska minst vara ca 3-4 meter närmast slänten och även mot angränsande diken för att undvika att jord spolats ut i ån. Denna åtgärd kommer att bli en typ av invallning. Inga åtgärder planeras i övrigt förutom röjning av sly i befintliga diken. Sökanden har inte kunnat bedöma om området är täckdiket. Sökanden har inte bedömt att verksamheten innebär någon påverkan på Täfteån.

Samråd, handläggning, remisser mm.

Länsstyrelsen har 2008-11-25 (ärende 551-13291-2008) fattat beslut om ej betydande miljöpåverkan från täktverksamheten.

Ansökan med MKB inkom till Länsstyrelsen 2009-01-08.

Efter att kompletteringar inkommit, kungjordes ansökningshandlingarna på Länsstyrelsens hemsida 2009-02-04. Inga synpunkter har inkommit till Länsstyrelsen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrkte 2009-02-12 ansökan.

Sökanden inkom 2009-03-16 med ytterligare uppgifter och dokumentation av att enskilda särskilt berörda fått ta del av kungörelsen av ansökan.

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över täktavgiften och har inte haft några erinringar.

Gällande bestämmelser

För täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord eller andra jordarter för annat ändamål än markinnehavarens husbehov krävs tillstånd enligt 9 kap 6 och 8 §§ miljöbalken (1998:808) samt 5 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd jämfört med punkt 10.20 B i bilagan till förordningen.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken ska den myndighet som ska pröva ansökan där det krävs en miljökonsekvensbeskrivning i samband med avgörandet av ärendet ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Enligt 9 kap. 6 a § ska vid prövning av en ansökan om tillstånd till täkt behovet av det material som kan utvinnas vägas mot de skador på djur och växtlivet och på miljön i övrigt som täkten kan befaras orsaka.

Tillstånd får inte lämnas till en täkt som kan befaras försämra livsbetingelserna för någon djur- eller växtart som är hotad, sällsynt eller i övrigt hänsynskrävande.

Vid prövning av en ansökan om tillstånd till täkt av matjord ska behovet av bruksbar jordbruksmark beaktas.

Alla som bedriver en verksamhet som kräver tillstånd enligt miljöbalken ska kunna visa att de förpliktelser som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap.

Täktavgift fastställs enligt förordning om avgifter för prövning och tillsyn (1998:940).

Information

Länsstyrelsen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar från skyldighet att iaktta vad som i annan författning föreskrivits om den verksamhet som omfattas av tillståndet.

Ändringar av täktens utformning eller i verksamheten får inte ske utan att tillsynsmyndigheten i god tid underrättats. Tillsynsmyndigheten prövar om ändringarna kräver anmälan enligt 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller om tillstånd måste sökas enligt 5 § samma förordning.

Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverkan på miljön, fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Enligt 5 § förordning (1998:904) om täkter etc. föreligger uppgiftsskyldighet beträffande produktionen av bl a jord. Produktionsuppgift ska finnas tillhanda hos Länsstyrelsen senast den 28 februari varje år.

Den som bedriver tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet ska senast den 31 mars varje år lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten enligt 26 kap 20 § miljöbalken.

Borttransport och slutligt omhändertagande av miljöfarligt avfall regleras i avfallsförordningen (2001:1063).

Skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor föreskrivs i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd, NFS 2003:24.

Om tidigare okänd fornlämning påträffas under arbetet ska arbetet omedelbart avbrytas till den del fornlämningen berörs. Den som leder arbetet ska enligt 2 kap. 10 § kulturminneslagen (1988:950) omedelbart anmäla förhållandet hos länsstyrelsen.

Tillsynsmyndighet för täktverksamhet är för närvarande Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun.

I detta ärende har Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen beslutat med Håkan Törnström, ordförande och Gunnar Önevall miljösakkunnig. Föredragande har varit Erland Sköllerhorn.

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen, Umeå tingsrätt se bilaga.

Håkan Törnström

Gunnar Önevall

Bilagor:

Täktverksamhet, allmänna skyldigheter

Översiktskarta

Fastighetskarta

Hur man överklagar

Kopia till:

Umeå kommun, stadsledningskontoret, bevis emotses + kungörelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, Umeå kommun + kartor

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm + kartor och kungörelse

Lantmäterimyndigheten i Umeå kommun + kartor

Kopia utan bilagor till:

Skattemyndigheten i Luleå, 971 82 LULEÅ

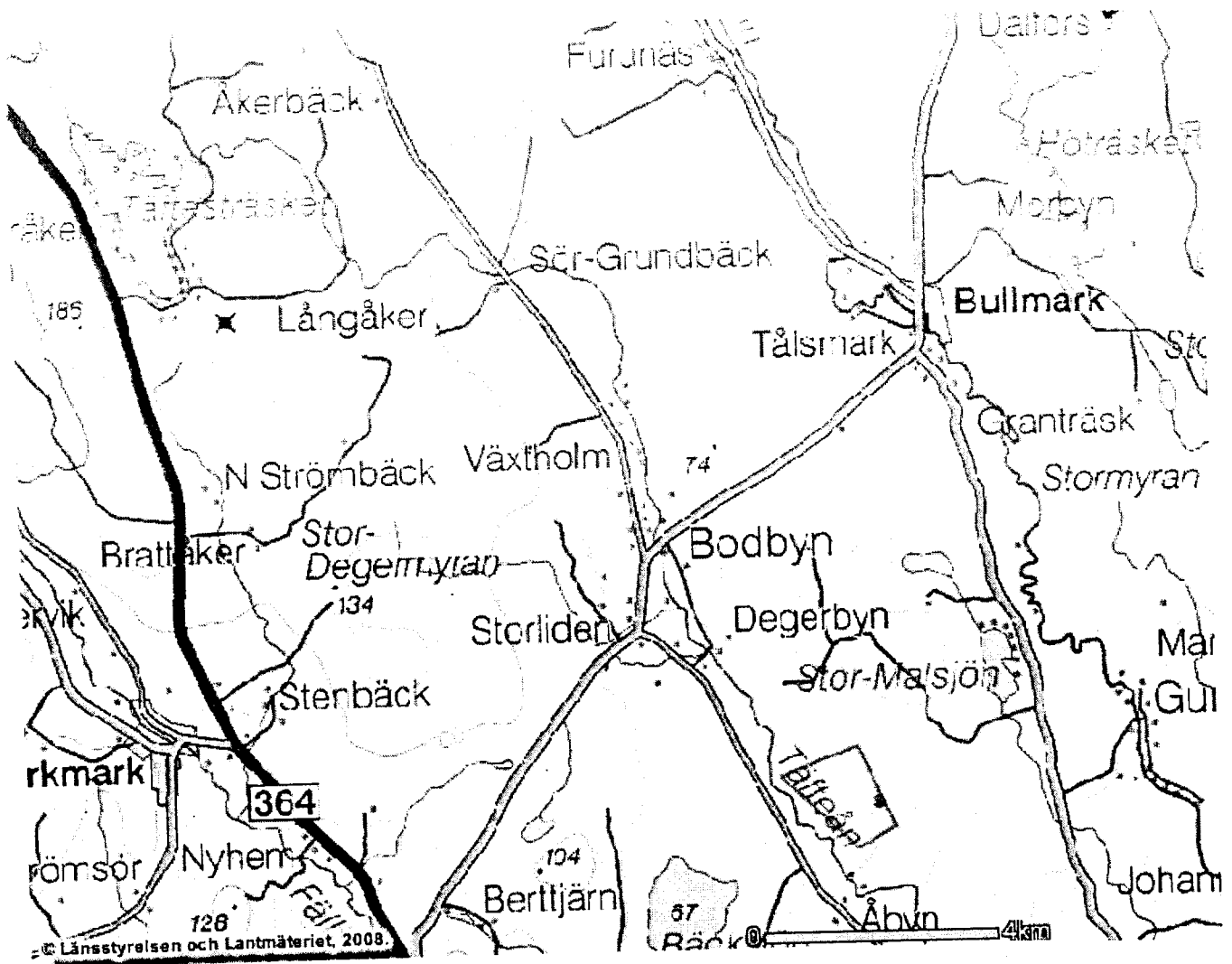
Rätts, Håkan T

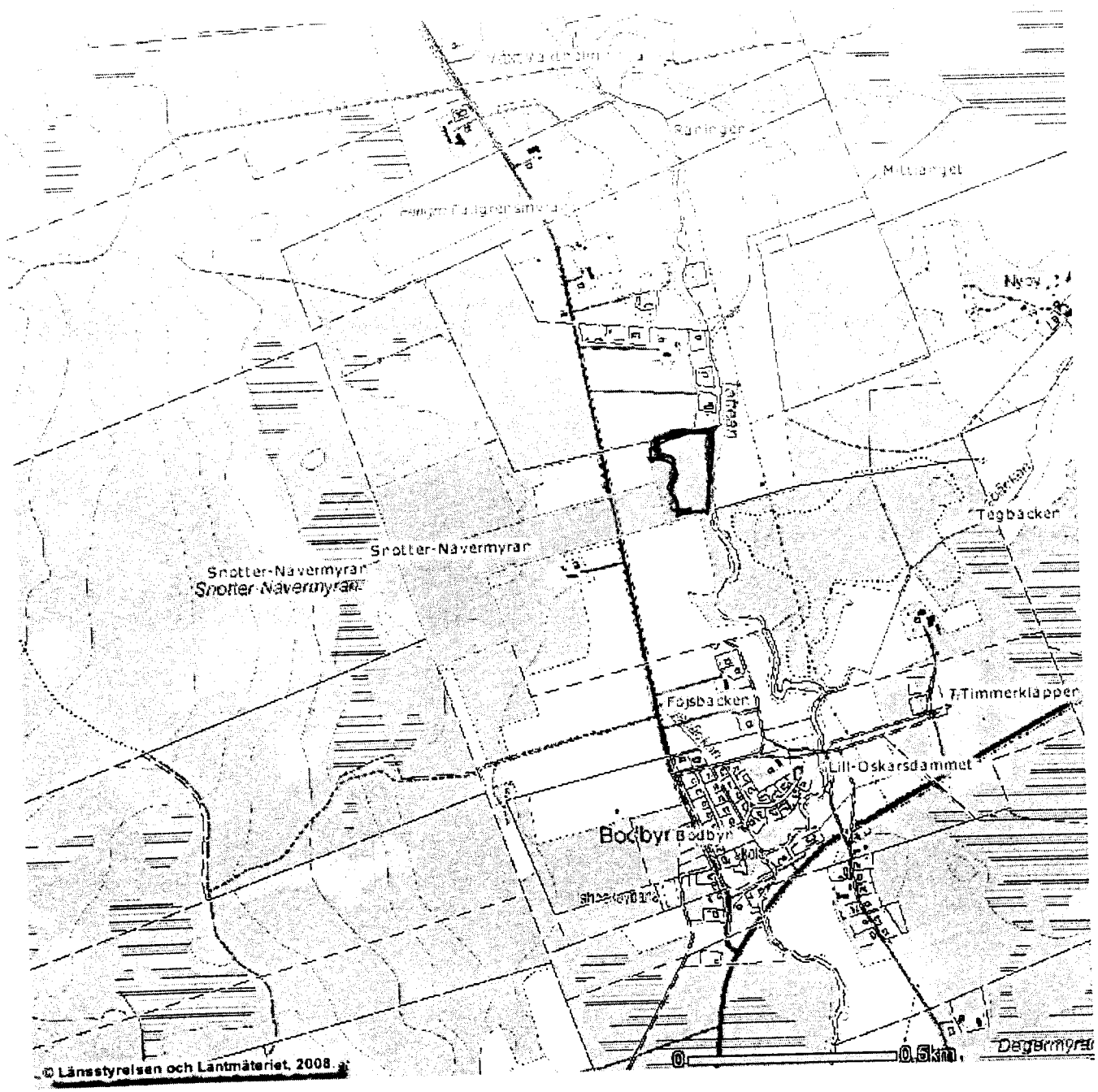
Miljöskydd, Gunnar Ö

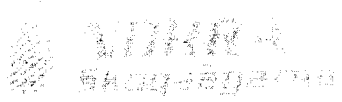
Miljöskydd, Erland S

Lantmäterimyndighets i Umeå kommun

13

Traktbeskr. för VÄXTHOLM 113

Larmkoordinater X: 710867 Y: 172404

Typ Slutavverkning

Areal 0,1 ha

Medelstäm 3,010 m3/år

Uppdrag

Virkeskontrakt (Ej kopplad till kontrakt)

TraktID: 22119

Virkesordernr: 164534

Ari Forsmark 070-6745237

Växtholm 10

905 95 UMEÅ

Anteckningar:

Virket märks: -534

Bärighet väg: A

Bärighet mark: 0

Skotningsavstånd 1

Skotningsavstånd 2

Planerad maskin:

Tid:

Status: Ej definierad

Trakt planerad av: Mauntz Öjbrandt, 2008-09-29

Landsstyrelsen Västerbotten

2008-09-29

Skala: 1:5000

2008-09-29

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET
Geografisk information - Planregistrering

ÄRENDEBLAD
PNR

Arkivnr: 2480K-P 09/23
Dnr: 09/321

Handläggare:
Anna Helmersson

Regdatum: 2009-05-18

Registrering av åtgärder:
Matjordstäkt inom Bodbyn 1:17

Information:

Berörda fastigheter:
BODBYN 1:17

HÄNDELSER I ÄRENDET

2009-05-14	TR	Tidigaste registreringsdatum
2009-05-08	BD	Beslutsdatum
2014-07-31	GT	Genomförandetid t o m
	LS	Lst beteckning: 551-186-2009
2009-05-18	PB	Inlagd i ACM